

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2025/26:12

Fredagen den 7 november

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Statssekreterare Johanna Lybeck Lilja

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 10 oktober 2025

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 13 november 2025

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Även om solen lyser med sin frånvaro utanför fönstret finns solskenet alltså här i EU-nämnden, som förklarar sitt sammanträde för öppnat.

Vi hälsar statssekreterare Johanna Lybeck Lilja med medarbetare hjärtligt välkomna. Vi börjar med en återrapport.

Anf. 2 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Tack så mycket! God morgon, alla! Jag tycker att det är fint ute. Det är varmt och skönt.

Det finns egentligen ingenting att tillägga från mötet i oktober.

Men jag vill berätta att det, som på nästan varje Ekofinmöte nu för tiden, kommer att vara ett eurogruppsmöte i inkluderande format på eftermiddagen på onsdag. Och det årliga Eftamötet kommer att äga rum på torsdagen. Det är ett möte med Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz. Det är en årlig övning.

Jag har inget annat att tillägga.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går till rådsdagordningspunkt 3, Översyn av energiskattedirektivet.

Anf. 4 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! Det är bra att vi börjar med det knepigaste i fråga om både substans och förhandling.

Revideringen av energiskattedirektivet är en mycket viktig fråga som har varit uppe i Ekofin flera gånger tidigare, senast i december förra året. Målet är att man ska fatta ett beslut om det här förslaget. Men jag är inte säker på att man kommer att lyckas med det nästa vecka.

Jag vet att statssekreterare Carolina Lindholm var i skatteutskottet och informerade i går. Men jag tänker börja med att säga något kort om

förslaget för oss andra som inte är skatteexperter. Och jag har med mig en superexpert, som jag kan få hjälp av om jag behöver det.

Det här är ett ramverk för beskattning av bränslen och el. Det direktiv som vi har nu trädde i kraft 2003. Sedan dess har det inte ändrats. Översynen handlar alltså om att modernisera reglerna ur många aspekter.

Jag ska vara helt ärlig med att det här är en väldigt svår förhandling. Alla länder har olika röda linjer med sig in i arbetet, och eftersom det krävs enhällighet blir det väldigt komplicerat.

En stor fråga har varit vilka bränslen som ska beskattas och vilka undantag som ska få finnas. För oss har det varit viktigt att få ett nytt, uppdaterat direktiv som bättre speglar läget och hur energimarknaden ser ut i dag. Ett exempel är att alla skattepliktiga biobränslen i dag har samma minimiskatt som fossila bränslen. Det tycker vi är orimligt. Och tanken är att det ska ändras.

En annan fråga som har varit viktig för oss är att fasta trädbränslen ska kunna undantas från beskattning. Det har vi fått igenom i det förslag som ligger på bordet.

Vår bedömning är alltså att det kompromissförslag som nu ligger på bordet är bättre än det direktiv som är i kraft i dag. Därmed är vi beredda att ställa oss bakom beslutet. Det är det som vi försöker ha fokus på hela tiden. Är det här det bästa? Det är det kanske inte. Men är det bättre än det direktiv vi har i dag? Det är så vi har resonerat.

Förhandlingarna kommer att fortsätta under nästa vecka, förmodligen hela vägen fram till Ekofin. Ordförandeskapet vill verkligen försöka lösa ut de sista knutarna. Det innebär att det troligen kommer att bli ändringar i det kompromissförslag som ni har fått och som är det senaste vi har. Men eftersom förhandlingarna fortgår och ett antal medlemsstater inte är nöjda kommer det att fortsätta.

Det kan handla om ändringar av vissa skattesatser. Det kan handla om skatterna ska indexeras eller inte. Vissa länder vill se lägre skattesatser på vissa bränslen. De vill också att man inte ska ha automatisk indexering. Det är de diskussionerna som förs.

Men för oss är det allra viktigaste att få ett uppdaterat direktiv som är bättre än det vi har i dag>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det var en lång inledning till detta ganska komplicerade ärende.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Fasta trädbränslen – är det björkved? Jag förstår att det även är flis med mera.

Anf. 6 MATHIAS TEGNÉR (S):

Ordförande! Tack för redogörelsen, statssekreteraren!

Jag delar statssekreterarens bild av att det är extremt svåra frågor. Det är också ett direktiv som innehåller många saker, vilket gör det svårt att få en samlad bild.

När statssekreteraren var här för ungefär ett år sedan resonerade vi också om direktivet. Då kritiserade vi socialdemokrater bland annat att regeringen redan från början hade justerat och kompromissat bort en del regler kopplat till beskattning på flyg på EU-nivå. Det tycker jag tål att sägas igen.

Vi socialdemokrater har genom hela processen tyckt att det är viktigt med undantag för biobränslen. I så måtto gör vi samma bedömning som regeringen, att det förslag som nu ligger på bordet är betydligt bättre än det som kommissionen lade fram.

Jag vill ändå ställa en fråga till statssekreteraren. Den bild jag får från Bryssel är att det finns flera länder som har invändningar. Statssekreteraren gav också uttryck för det. Går det att säga någonting om vilka förändringar som kan tänkas accepteras?

Det oroar mig såklart när jag hör att de länder som är kritiska också är de länder som har stora flyg- och fartygsindustrier. De vill att förslaget ska förändras i en riktning där man ser mer positivt på de industrigrenar som faktiskt står för ganska stora utsläpp av koldioxid.

Jag vill höra lite mer om statssekreterarens bedömning när det gäller förhandlingarna som nu kommer att börja.

Anf. 7 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Mathias Tegnér sa just mycket av det som jag hade tänkt säga. Vi har tidigare varit lite oense när det gäller om man kunde kompromissa bort till exempel flyg- och båtbränsle. Där har vi haft en avvikande ståndpunkt.

Men vi förstår också behovet av att komma vidare, så att det kan bli ett bättre och modernt direktiv. Men det väcker ganska mycket frågor om vilken slutgiltig kompromiss Sverige kan säga ja eller nej till och vilket mandat vi här i EU-nämnden kan ge inför de kommande förhandlingarna. Är det ett carte blanche? Eller behöver statssekreteraren eller ministern komma tillbaka till oss utifrån vilka kompromissförslag det kommer att beslutas om i slutänden, om det nu går att komma överens över huvud taget?

Jag vill också höra ett lite djupare resonemang. Var ligger stridslinjerna? Var är det troligt att vi landar? Och vilket mandat ska regeringen ha utifrån det?

Anf. 8 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Tack för bra frågor! Svaren på dem är ju halva memoarer. Det är väldigt komplicerat. Men jag tror att Mathias Tegnér och Ilona Szatmári Waldau är inne på lite samma saker.

På Coreper i onsdags såg vi att det är >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<medlemsstater som säger att de inte kan säga ja till det här direktivet. Det är>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Sedan finns det ytterligare några som lämnar politiska reservationer. Och sedan finns det tolv medlemsstater, bland annat Sverige, som säger att vi kan acceptera det.

Vi har förhandlat i fyra år. Det visar hur svårt detta är. Till det kommer också att man har förhandlat om en revidering av direktivet en gång tidigare, 2011–2015. Då kom man inte ens i mål. Det här är notoriskt svårt. Det är känsliga frågor, och det ska vara enhällighet.

Vi ska tänka på att många av de här länderna använder naturgas och gasol. Vi kan tycka lite olika om vår elproduktion, och det är helt okej. Men vi har en elproduktion som är i princip fossilfri. Den är till 98 procent fossilfri. I andra länder är det inte så. De använder naturgas, gasol, brunkol och en massa andra saker till sin uppvärmning.

De står nu inför en situation där vi i EU har enats om att fasa ut köpet av rysk gas, vilket jag tycker är på tiden om jag får säga så här i nämnden. Men det gör att de ser framför sig att gaspriserna kommer att höjas. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Vi får förstå deras situation också.

Det kommer många svar på en gång här nu. Det vi vill se i direktivet är som sagt ett undantag för fasta trädbränslen.

Vi vill också kunna sätta lägre elskatt på vår konkurrensutsatta industri, för att de ska ha en chans att konkurrera internationellt.

Vi vill att hushållsavfall inte ska beskattas.

Reglerna vad gäller egenproducerad solkraft och biobränsle har blivit bättre och förtydligats. Det systemet är väldigt likt det system vi har i Sverige i dag. Det tycker vi är bra, och det har vi fokuserat på.

Jag ska komma till flyg och fartyg. Men vad är det som diskuteras? Och var har länderna problem? En första sak gäller att minimiskattenivåerna ska indexeras. Det har till exempel >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<med flera svårt att acceptera. Enligt förslaget ska man göra det vart tredje år, och maxhöjningen ska bli 10 procent.

Vad är då en möjlig kompromiss? Är det att man stryker indexeringen, så att minimiskattenivån bara fortsätter? Att man senarelägger indexeringen är ett alternativ. Att man sänker maxtaket på 10 procent är också ett alternativ. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Den andra frågan är att andra anser att skattenivåerna är för höga. Det har att göra med att de använder naturgas och gasol, som jag berättade om. Det här är >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<oroliga över. De har ju sin politiska kontext att arbeta inom. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Man kan tänka sig att kompromissen är längre utfasningsperioder för naturgas och gasol eller att sätta lägre skattesatser för dem. Om man gör den typen av kompromisser bör vi se till att det speglas när det gäller biobränslen, så att det är samma relativa fördelning mellan dem. Vi ska inte hamna i en situation där hållbara biobränslen får högre skatt än fossila bränslen. Där skulle jag säga att gränsen går för Sverige.

Den tredje frågan är jordbruket. Man föreslår att de ska få lägre skattenivåer under en övergångsperiod. Men >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<vill ha ett permanent undantag för jordbruket. Det kan vara väldigt svårt att uppnå, eftersom det kan komma i kläm med statsstödsreglerna.

Sedan kommer vi till flyg- och fartygsbränslena. Här är det flera som har problem. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<I kompromissförslaget som ligger nu om att flyg och fartyg inte beskattas har man satt in en översynsklausul om att kommissionen år 2035 ska titta på om direktivet bör ändras. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<motsätter sig även en översynsklausul.

Då kan man tänka sig att en kompromiss kan vara att översynsklausulen stryks, men vi ska komma ihåg att EU-kommissionen

har full frihet att lägga fram vilka förslag man vill, med eller utan översynsklausul. Det står kommissionen fritt.

När det gäller flyg och fartyg ska vi komma ihåg att det finns andra styrmekanismer i EU, och de har förbättrats under de här åren, som siktar just på flyg och fartyg. Ett exempel är att EU:s utsläppshandelssystem har skärpts. Utsläppsrätterna för flyg håller på att fasas ut. Det är en positiv del.

Man har också infört en reglering som heter ReFuelEU Aviation, där man talar om en minimiandel för hållbart flygbränsle. Den har också tillkommit. Samma sak finns också på fartygssidan, FuelEU Maritime, som handlar om skärpta krav på bränslen. Det har alltså tillkommit andra delar som hanterar flyg och fartyg. Det handlar inte bara om beskattning.

Till sist, bara för att påminna: Är detta bättre eller sämre än det vi har i dag? I dag tittar man på bränslevolymer och beskattar efter det. Det kommer att ändras till att man i stället ska se på energiinnehållet. Därmed kommer biobränslen att gynnas skattemässigt. Det är alltså viktigt att se till helheten här.

Anf. 9 MATHIAS TEGNÉR (S):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för den tydliga dragningen!

Jag skulle vilja börja med mandatfrågan, som Ilona Szatmári Waldau tog upp. Jag tycker att det blev en bra start. Det kan man också reflektera över som riksdagsledamot i förhållande till regeringen. Det är ju viktigt att EU-nämnden ger bra mandat som regeringen kan förhålla sig till i förhandlingarna. Det är såklart också viktigt när fackutskotten hanterar en fråga. Här blir det ju inte en partipolitisk fråga, för grundmandatet förhandlades ju i skatteutskottet av den gamla regeringen, och det mandatet har sedan fungerat hela vägen, trots att förhandlingarna har förändrats ganska mycket över tid. Detta kan man reflektera över.

Med de förtydliganden som statssekreteraren gjorde kopplat till mandatet från EU-nämnden uppfattar jag att det är rimligt att ställa sig bakom detta. Vi socialdemokrater delar regeringens principiella inriktning att flera av dessa frågor har rört sig åt rätt håll. Vi tycker principiellt att skattefrågorna är en nationell kompetens, samtidigt som det naturligtvis också är viktigt att alla länder ser till att hantera sina klimatutsläpp. Det är utmaningen i den här frågan, tycker jag.

Vi socialdemokrater har hela vägen tyckt att skattefrihet kopplat till biogas är viktigt. Statssekreteraren nämnde själv avfall, vilket också känns viktigt. Jag tycker att det är bra att regeringen nu är tydlig.

Sammanfattningsvis ställer vi socialdemokrater oss bakom det mandat som regeringen vill ha och tycker att det är bra att regeringen är tydlig just när det gäller dessa linjer. Där har vi tidigare tyckt att regeringen inte varit tillräckligt tydlig.

Jag tackar statssekreteraren för redogörelsen och önskar lycka till i Bryssel.

Anf. 10 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för en väldigt pedagogisk genomgång av detta ganska krångliga ärende!

Jag håller i stort sett med föregående talare. Jag tycker att det är jätteviktigt att hålla fast vid de röda linjer som regeringen har ritat upp.

2025/26:12
7 november

Med mandatet att fossilfritt biobränsle, egenproducerad el, avfall och så vidare är sådant som måste gå först och ska främjas – alltså själva principerna – vill jag helt enkelt önska lycka till. Jag hoppas att det går vägen och att vi får detta beslut, för det behövs verkligen ett nytt eller uppdaterat direktiv.

Anf. 11 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Tack, statssekreteraren, för svaret!

Även jag landar i att ge regeringen mandat att fortsätta förhandlingarna utifrån vad statssekreteraren redogjorde för. Sedan finns det väldigt mycket saker som jag egentligen skulle vilja föra in – det gäller till exempel flygbränsle och vissa andra delar – men jag delar uppfattningen att vi behöver komma i mål med detta för att till exempel kunna ha lägre skatt på biobränsle. Det är viktigt att uppnå det.

Anf. 12 REBECCA LE MOINE (MP):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren, för en väldigt bra genomgång!

Även vi i Miljöpartiet har önskemål och synpunkter, inte minst vad gäller flygbränsle och sjöfart. Vi tycker också att det är problematiskt med de långa utfasningstiderna – fram till 2042 för fossila bränslen.

En sak som jag ändå skulle kunna komplettera diskussionen med gäller frågan vad som är biobränsle. Torv är också undantaget fram till 2040-talet. Man kan diskutera om det är fossilt eller biogent. Man har lite olika definitioner inom EU och i olika EU-länder.

Sedan finns biobränsle som kommer från skog, pellets, och biobränsle som kommer från matavfall, biogas. Det viktiga i sammanhanget är egentligen vilken tidsaspekt som gäller för återbetalningen. När kommer den nya kolcykeln att kunna ta vid och kompensera för utsläpp? Där är det stor skillnad på torv, där vi talar om tusentals år, och biobränslen som biogas, där vi kanske talar om ett eller två år.

Jag och Miljöpartiet ser ändå att skog på de nordliga breddgraderna har en väldigt lång cykel. Det kanske tar 60, 70, 80 eller 100 år innan man har fullt ut kompenserat för den utifrån ett klimatperspektiv. Utifrån klimatperspektivet vore det klokt om man kunde dela upp det utifrån hur lång tid det tar.

Tidsaspekten är väldigt viktig och helt förbisedd här. Man skulle ju också kunna kalla fossila bränslen för biobränsle om man vill spetsa till det lite, men då kanske vi bara kan konsumera en droppe per år eller liknande. Det är ju producerat av det biogena, men det har tagit otroligt lång tid.

Tidsaspekterna är alltså otroligt viktiga. Det nämns som ett framsteg här att man går från bränslevolyt till att energiinnehåll. Det hade kanske varit ännu mer logiskt ur ett klimatperspektiv att koppla det till hur stora utsläppen är per energienhet. Det skulle kunna ge tydliga incitament för både elektrifiering och förnybar energi med kortare kolcykler.

Har det över huvud taget diskuterats hur man ska se på biobränslen – alltså inte bara som en grupp utan också det faktum att det är stor skillnad mellan till exempel torv och biogas? Har det alls varit uppe för diskussion?

Vi har gjort lite olika överväganden. Vi anser också att det är viktigt att detta kommer på plats. Det är trots allt en förbättring, även om det finns

mycket mer att önska, till exempel med indexeringarna, som nämndes. Det hade varit väldigt bra om det kom på plats.

2025/26:12
7 november

Anf. 13 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Jag börjar, men sedan ska jag lämna över till en medarbetare. Som ni förstår är det inte jag själv som sitter i förhandlingarna till dagligdags, så jag kan behöva lite hjälp.

Till Rebecka Le Moine vill jag säga att vi har haft en del diskussioner. När det gäller till exempel torv har >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<sagt att man har väldigt svårt att acceptera beskattning eftersom man ser det som ett inhemskt bränsle som är viktigt ur beredskapssynpunkt. Där har man landat från >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<sida.

Sedan gällde det detta med att beskatta utifrån utsläpp. Det som förhandlades 2011–2015 var ju lite åt det hållet. Det handlade om ett slags koldioxidskattliknande princip. Men det gick inte alls; hela den förhandlingen föll ju. Man kan också tillägga att det förslaget skulle ha medfört en väldigt tung administrativ börda. Det gjorde också att man släppte det.

När det gäller biogas, pellets och andra typer av biobränslen ber jag att få lämna över till Ulf Olofsson.

Anf. 14 Kanslirådet ULF OLOFSSON:

I det förslag som ligger på bordet finns en uppdelning i tre olika kategorier. Man beskattar alltså inte bara utifrån energiinnehåll utan också utifrån miljöprestanda. Det finns alltså en differentiering som i viss mån tar höjd för att avancerade biobränslen ska få en bättre och förmånligare beskattning. Men det finns ingen direkt koppling till biocykeln, och det finns ingen differentiering när det gäller trädbränslen utifrån om det handlar om träd som är snabbväxande eller långsamt växande eller var de odlas.

Teoretiskt sett skulle man kunna göra en mer fragmenterad uppdelning, men då blir det samtidigt en stor administrativ börda. Det står ju i ståndpunkten att vi måste beakta den administrativa bördan. Också andra länder är väldigt känsliga för den administrativa bördan.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Punkt 4 på rådsdagordningen, Finansiellt stöd för Ukraina, Riktlinjedebatt, har strukits. Därför går vi vidare till punkt 5, Övriga frågor, Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Anf. 16 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Om jag glömde säga det under förra punkten vill jag passa på att säga att jag är väldigt glad för det stöd som nämnden har gett när det gäller energiskattedirektivet. Det gör mig glad på en fredagsmorgon.

Det vi nu talar om är alltså den återkommande punkten där vi ska få höra vad som händer i förhandlingarna på finansmarknadsområdet. Det är

kommissionär Albuquerque som redogör för det på mötet. Det finns inte så mycket mer att tillägga om det.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Då kommer vi till dagordningspunkt 6, Förordningen vad gäller införandet av en förenklad tullbehandling för distansförsäljning av varor och avskaffandet av tröskelvärde för tullbefrielse.

Anf. 18 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! Detta är alltså ännu en kort och snärtig rubrik och ytterligare en fråga på skatte- och tullområdet.

Tullreformen har varit uppe flera gånger på Ekofin. I somras antog rådet sitt förhandlingsmandat om tullreformen, och det pågår triloger med Europaparlamentet. En del i reformen som handlar om att ta bort tullfriheten på försändelser upp till 150 euro – det handlar alltså om försändelser som ligger under 150 euro – är lite speciell. I denna fråga har nämligen Europaparlamentet inte någon medbestämmanderätt, utan det är rådet som självt beslutar. Det är alltså denna del av tullreformen vi ska besluta om i nästa vecka.

Även när det gäller detta var statssekreterare Carolina Lindholm i skatteutskottet och informerade i går. Denna fråga är lite lättare att förstå för oss som inte är experter: Framöver ska man betala tull från första kronan, alldeles oavsett vad varorna i försändelsen är värda.

Det är viktigt att komma till rätta med detta, för det handlar om den orättvisa – det får man väl ändå säga – konkurrensen från framför allt kinesiska e-handelsföretag. Vi kan ställa oss bakom detta beslut.

Till sist vill jag bara säga att en annan del som EU-kommissionen hade föreslagit om förenklingar har tagits bort i kompromissförslaget. Det visade sig helt enkelt att det inte alls skulle bli några förenklingar med kommissionens förslag. Därför strök man de delarna.

Anf. 19 MATHIAS TEGNÉR (S):

Ordförande! Även den här frågan bråkade vi lite om senast. Jag har fått chansen att bråka med statssekreterare Carolina Lindholm om den.

När vi backar tillbaka fick vi indikationer från Bryssel om att regeringen inte hade den här positionen. Alla statssekreterare har nu gett uttryck för att det är felaktigt. Jag ska inte återupprepa den diskussionen utan bara säga att jag uppskattar att vi har samma position när det gäller just den här frågan. Det gäller både orättvis konkurrens och marknads kontroll.

Sverige och Europa blir överöst av kinesisk skit, om man ska vara allvarlig. Jag tror att det handlar om åtta miljarder försändelser per år eller något sådant. Det är helt absurt. Det här känns superbra. Det är jättebra att vi är eniga. Jag hoppas verkligen att det blir ett beslut i nästa vecka. Lycka till!

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att det ska tolkas som stöd, eller hur? Vad skönt.

Anf. 21 REBECKA LE MOINE (MP):

Nu kanske jag blottar min okunskap i detta lite grann. Om man tänker på företag som Shein och Temu, vad blir konsekvenserna för de företagen? Vad är analysen, för att förstå det lite mer?

2025/26:12
7 november

Anf. 22 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Tack för bra frågor!

Jag vill bara bekräfta till Mathias Tegnér: Vi har samma position, och vi har haft samma position. Bara för att ha det bekräftat, och tydligt och klart. Ingenting har ändrats, utan vi har den position som vi har haft.

När det gäller e-handelsplattformarna är detta en del. När man införde tullfrihet upp till 150 euro handlade det om att det inte skulle vara en massa administrativ börda. Sedan har vi sett, om jag får säga det i nämnden, floden av paket som kommer. Det finns flera saker som görs för att komma till rätta med det. Att ta bort tullfriheten är bara en del i det.

Den andra delen handlar om att e-handelsplattformarna ska bli ansvariga för kvaliteten. I dag ligger det på konsumenten. EU har med all rätta ganska gedigna krav vad det gäller kemikalier, hur man producerar och den typen av saker. Att det är e-handelsplattformarna som ska vara ansvariga är den andra delen.

Den tredje delen är hanteringsavgiften. Det finns flera delar som tillsammans ska göra att konkurrensen mellan företag som följer våra regler och de kinesiska handelsplattformarna ska bli mer rimlig och förhoppningsvis konkurrensneutral.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Nästa är dagordningspunkt 7, Förenkling, genomförande och efterlevnad. Vill statssekreteraren ta a och b i ett svep? Då gör vi så.

Anf. 24 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Det blir en gedigen morgon här för oss allihop.

Som ni vet är en av kommissionens huvudprioriteringar att förenkla EU-lagstiftning. Det är ju bra. Nu har kommissionen för första gången tagit fram ett antal lägesrapporter om vad som har gjorts. På mötet nästa vecka ska en del av dem som berör Ekofin presenteras.

Det här har gjorts i andra rådskonstellationer tidigare under hösten. Jag antar att ni har fått föredragningar om den här typen av lägesrapporter tidigare. Rapporterna följer en ganska bestämd mall.

Den här gången kommer fokus att ligga på vad som har gjorts på Ekofinområdet. Det betyder mer specifikt att det är ekonomikommisionär Dombrovskis lägesrapport och finansmarknadskommisionär Albuquerque rapport som kommer att presenteras och ligga på bordet.

Jag tror inte att det kommer att bli någon längre diskussion om de rapporterna. Men vi välkomnar såklart presentationen som vi kommer att få på torsdag.

Anf. 25 GUNILLA CARLSSON (S):

Tack så mycket för presentationen, statssekreteraren.

Det blir säkert inte någon större diskussion på den här punkten. Jag vill bara lyfta upp något kopplat till det du sa. Nu är det väldigt mycket förenkling, förenkling och förenkling. Det är också viktigt i förenklingsarbetet att det inte heller blir försämringar utan att det också blir förbättringar.

Vi hade den tidigare punkten där det faktiskt visade sig att när man gjorde förändringen av tullavgifterna blev det försämringar. Nu säger jag inte att det behöver bli det på det här området.

Vi hade i EU-nämnden tillsammans med finansutskottet en föredragning i tisdags av Hans Lindblad från revisionsrätten. Han flaggade, i varje fall som jag uppfattade det, ganska tydligt att det är bra att man gör förenklingar. Det ska man absolut titta på. Det ställer också vi oss bakom. Man han, tyckte i varje fall jag, lyfte fram lite oro över att det går väldigt snabbt med förenklingsarbetet. Det finns risker i att man från revisionsrätten inte har samma möjligheter att följa frågor och att revidera dem. Han tog några exempel. Det gäller också möjligheten att följa upp och granska arbetet.

Min fråga till statssekreteraren är: Hur agerar Sveriges regering för att se till att det inte blir försämringar i förenklingsarbetet?

Anf. 26 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Jag tackar för frågan.

I grunden handlar förenklingsarbetet om att öka EU:s konkurrenskraft genom att öka vår produktivitet. Vi har vid tidigare samråd talat om att vi har en hel del dubbelrapportering i dag och kanske rapportering som inte används. Vi kan nog vara lite smartare. För vår egen del kan det handla om att vi måste ha snabbare tillståndprocesser. Det finns mycket vi också kan göra nationellt på det här området.

Om jag tittar på EU-nivå värnar vi Europeiska revisionsrättens roll. Vi kommer i december, tror jag, att få en rapport som ska diskuteras på Ekofin. Den återkommer vi till inför det mötet. Det ligger inte på det här mötet.

Det som vi trycker på i EU-sammanhang är vikten av konsekvensanalyser. Det har även det danska ordförandeskapet lagt mycket energi på. Det hade en diskussion på det informella Ekofinmötet.

Det håller på att leda till rådsslutsatser som förhoppningsvis ska antas i december. Nu går jag handlingarna lite i förväg. Men vi har hållit på med dem på lägre nivåer. Det tar just sikte på att vi måste ha vettiga konsekvensanalyser som också följs under hela tiden som vi förhandlar.

Det gäller att det inte bara finns en konsekvensanalys när kommissionen lägger fram ett förslag. Sedan lägger rådet och parlamentet till en massa grejer, och så vet vi inte riktigt vad det blir för effekter för företag, hushåll och ekonomin i stort av det.

Det är en diskussion som pågår och som kommer att komma till Ekofin sannolikt i december som det ser ut just nu.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Dagordningspunkt 8, De ekonomiska och finansiella konsekvenserna av Rysslands angrepp mot Ukraina.

Jag vet att ni fick en uppdatering tidigare i veckan om hur diskussionerna gick på Europeiska rådets möte när det gäller det nya Ukrainastödet. För vår del hoppas vi att EU-kommissionen snart kommer att presentera ett papper med olika alternativ på finansieringslösningar.

Vi utgår från att huvudalternativet fortsatt kommer att vara ett lån som finansieras med de ryska immobiliserade tillgångarna. Det är idén som finansministern berättade om sist hon var här. Sannolikt blir den huvudsakliga diskussionen på frukosten. Det är vad vi väntar oss. Det kan vara bra att veta.

För oss blir det viktiga på mötet nästa vecka att pusha på Belgien och de andra länder som har lite utestående frågetecken runt den här lösningen. Enligt vår mening är den här lösningen, reparation loan, den enda realistiska lösningen för att nu stötta Ukraina. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Självklart ska inte Belgien stå ensamt med risken, utan vi behöver alla gå in och ta vår del av risken och ställa ut en garanti. Det ska vi naturligtvis göra med en rättvis bördefördelning mellan medlemsstaterna. Det är vår syn.

När det gäller själva utformningen av stödet är vår mening att det är väldigt viktigt att man utgår från Ukrainas behov och prioriteringar. Just nu är det både budgetärt stöd och militärt stöd. Det budgetära stödet är väldigt viktigt. Det hänger också ihop med en annan fråga, nämligen nästa IMF-program till Ukraina. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

När det gäller det militära stödet anser vi att det är viktigt att inte begränsa Ukraina med onödiga villkor, till exempel kopplat till att det måste vara en europeisk preferens eller ett visst leveransdatum. Ukraina befinner sig i ett fullskaligt krig. Då får vi inte begränsa möjligheterna för att de får tag i det materiel de behöver när de behöver det. Det är vår syn.

Ordförande! Det är väldigt viktigt att komma vidare när det gäller de frysta ryska tillgångarna. Det är ändå oroande när man försöker att följa hur det utvecklas. Det har hanterats under ganska lång tid. Från början fick vi svaren att det kanske mer handlade om G7-länderna än EU-länder. Det har varit olika EU-länder som på olika sätt har satt lite käppar i hjulet när det gäller de frysta ryska tillgångarna.

Ärligt talat blev det vid det senaste europeiska toppmötet försämringar när det gäller vad EU:s ledare kunde komma överens om. Det stod tydligt inför europeiska toppmötet att det skulle handla just om frysta ryska tillgångar. Det landade inte EU-ledarna i, utan det fick bli en mer generell skrivning som handlade om att man skulle återkomma med ett förslag när det gäller finansiering till Ukraina.

Jag delar bilden som statssekreteraren ger här. Detta är viktigt. Det är viktigt att det kommer fram, att det kommer på plats, att man hittar vägar för att göra det till verklighet och det är bråttom. Det kanske ändå är den enda realistiska lösningen.

Hur agerar Sverige för att försöka få detta på plats? Finns det någon diskussion om vad som är plan B om det inte är möjligt att komma fram med detta? Det är en oroande utveckling för oss som försöker att följa detta

utan att sitta med på mötena. Det har vi inte möjlighet att göra, även om vi många här runt bordet säkert skulle vilja göra det. Kan statssekreteraren säga någonting mer specifikt om hur Sverige agerar? Jag får väl bara utgå från att det finns något arbete igång för att få fram stödet på annat sätt.

Anf. 30 ANNA LASSES (C):

Ordförande! Jag tycker på något sätt att det får vara slut på plan B och annat. Det här bara måste gå i hamn. Vi ger allt stöd till regeringen och ert arbete i detta. Är det någonting som man verkligen ska lägga ned all tid och kraft på är det att få till stånd det här. Jag håller med om att det är det enda rimliga framöver. Det måste helt enkelt bara gå.

Anf. 31 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Ordförande! Stort tack, statssekreteraren, för föredragningarna i dag! Vi instämmer givetvis i detta. Vi anser inte att det finns en plan B utan plan A måste ske.

När det gäller frågan om rättvis bördefördelning: Är det diskussioner om vad som är en rättvis bördefördelning? Kan statssekreteraren säga lite mer vad det innebär och om det är problem också där?

Anf. 32 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Det gör mig ändå glad att detta engagerar. Jag skulle säga att det är vad jag lägger mest tid på just nu.

Nu ska frågan upp på Ekofin. Jag kan ge lite mer bild av vad som pågår. Vi har möten på min nivå i den ekonomiska och finansiella kommittén. Det har vi nästan varje vecka om de här frågorna.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Sedan har Belgien en oro, och den behöver vi ta på allvar. Det gör vi också, och vi för diskussionerna framför allt i den ekonomiska och finansiella kommittén, där vi kan prata ganska öppet med varandra. Det är en sådan konstellation av människor.

Det Belgien vill är att se att vi har något slags gemensamt ansvar i garantier. Till Charlotte Quensel kan jag säga att det vi pratar om är ganska lätt i EU-sammanhang. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Detta vill Belgien se, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det har vi gjort förut. De är också oroliga för att Ryssland skulle kunna inleda rättsliga processer mot landet. Belgien har bilaterala investeringsavtal med Ryssland, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det är de diskussionerna vi för. Jag ska inte säga att det är enkelt, men det är ändå görbart att hantera – och vi vet hur vi ska göra det.

Den sista del Belgien pratar om är att andra länder som har ryska centralbankstillgångar ska göra samma sak. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Jag skulle säga att arbetet pågår. Vi fick till ERA-lånet förra året, där vi lånade på avkastningen. Nu tar vi ett steg till. Det är ofta så här det fungerar både i EU och internationellt; man tar ett steg i taget. Det har varit

ganska klart, i alla fall för oss, rätt länge att vi kommer att behöva ta fler steg, för Ukraina behöver fortsatt finansiering.

Vad är då alternativen? De är att vi hystar upp pengarna själva ur våra budgetar eller att vi lånar upp detta gemensamt. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Sverige är nog den medlemsstat som är mest framåtlutad, skulle jag säga, i diskussionen under varje möte.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Men det är en annan historia.

Anf. 34 MATILDA ERNKRANS (S):

Jag vill återigen understryka att också jag sa att det här är det enda realistiska alternativet, bara så att detta är klart och tydligt.

Samtidigt vill jag ändå grota ned mig lite mer i detta. Allt det som statssekreteraren säger nu är sådant som har varit känt sedan tidigare, men ändå var det ganska positiva tongångar inför förra Ekofin och inför det informella EU-toppmötet. Man tänkte att detta nu skulle få sin lösning. Men resultatet blev ändå att EU-toppmötet fick en sämre överenskommelse än man hade skrivit fram inför mötet.

Allt det här var ju redan känt. Jag funderar därför på vad det är för kort man nu ska dra fram för att få med >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<och alla andra som egentligen vet att det här är det enda realistiska alternativet. Vi visste att Belgien vill ha garantier, och vi visste att fler ska bära risken. Det hade Belgien redan fört fram sedan tidigare. Ändå har man inte löst ut frågan till EU-toppmötet.

Jag förstår att det här är jättesvårt. Det var som sagt en framgång förra gången att man åtminstone kunde få fram ERA-lånet, där man lånade på avkastningen. Men är det detta som är de här ländernas fallback?

Med det sagt: Det här *är* det enda realistiska alternativet. Regeringen har vårt fulla stöd i att hårt jobba vidare på detta. Men det känns som att det är någonting som inte riktigt går ihop i de signaler vi får och vad som faktiskt händer.

Anf. 35 FREDRIK MALM (L):

Jag är lite inne på samma frågeställning som föregående talare. Logiken säger att i takt med att detta konkretiseras och man tar det gemensamma ansvaret borde risken öka för att fler bli mer skeptiska till det hela.

Det är väldigt lätt att vara för det här när Belgien tar hela risken för att Belgien sitter på alla pengarna. Men när Belgien säger att vi måste dela på risken, ju mer det konkretiseras och ju hårdare Belgien pushar detta, desto större är risken att de stöter de andra ifrån sig. Hur ser man på den risken?

Anf. 36 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Tack så mycket – det är ett stort engagemang i en väldigt viktig fråga! Min bedömning är nog ändå att det har hänt väldigt mycket under de

senaste månaderna när det gäller vilka länder som ställer sig bakom att använda de immobiliserade ryska tillgångarna ytterligare.

Vi kan inte ta ett nytt ERA-lån, för där lånade vi på avkastningen. Det går alltså inte att få till igen, utan nu måste vi börja använda själva tillgångarna. Det är det som är skillnaden.

Jag upplever en ganska stor omsvängning från i våras, då >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<var lite mer ensamma i att säga att detta är nästa steg och att vi måste gå vidare. I grunden handlar det om att hantera Belgiens oro. Det är lätt att säga att de behöver garantier. Men då är frågan: Hur ska dessa garantier se ut, och hur stor ska den delen vara?

Det har också uppstått en annan diskussion. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det där går också att lösa>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det är sådana, ganska tekniska, frågor som hamnar hos oss för att lösas ut. Det här var *ett* exempel.

När det gäller de bilaterala investeringsavtal som Belgien och andra har med Ryssland handlar det om att hitta rätt nivå. Låt oss tänka oss att lånet till Ukraina ska vara på >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< och så måste vi täcka ERA-lånet. Det måste också betalas tillbaka, och vi ska ta hänsyn till det. Hur mycket mer ska vi då garantera för att täcka risken att Belgien får en rättslig process? Det måste vi räkna lite grann på, och återigen hamnar frågan på teknisk nivå.

Vi behöver hantera Belgiens oro, men det finns också ett annat mått. Det är inte så att de andra blir räddare, utan det finns en punkt där man säger: Jaha, men okej då! Då är alternativet att vi lånar upp detta, antingen själva eller tillsammans. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Då kommer vi tillbaka till att det här är det enda realistiska alternativet.

Vi arbetar på de tekniska delarna. Det är ingenting som ska upp på Ekofin, utan jag ger er bara lite mer information för att jag råkar sitta med det här hela tiden. Det brukar ta lite tid, men vi kommer framåt. Jag tycker som sagt att det har hänt ganska mycket på bara några månader.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Det är en väldigt intressant inblick. Jag har spydigt någon gång sagt: Vill man ha något sagt ska man prata med ett statsråd, och vill man ha något gjort ska man hitta en statssekreterare. Ni behöver inte säga det till finansministern!

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 9 – Den ekonomiska återhämtningen i Europa – rådets genomförandebeslut inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens.

Anf. 38 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Jag tror att vi får göra en återkoppling så att rubrikerna kortas ned; de är ju lika långa som min talepunkt!

Den här gången är det sex planer som ska uppdateras: Belgien, Estland, Kroatien, Luxemburg, Rumänien och Slovakien. Alla dessa länder har

gjort ändringar på grund av objektiva omständigheter, som ju är det som krävs för att ändra planen. Vi kan ställa oss bakom uppdateringarna.

2025/26:12
7 november

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Europeiska finanspolitiska nämndens årsrapport.

Anf. 40 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! Nu är vi på upploppet, fast vi har ett till möte att hantera efter detta.

På den här punkten kommer Europeiska finanspolitiska nämnden, som förkortas EFB, alltså helt enkelt den europeiska motsvarigheten till vårt finanspolitiska råd, att berätta om sin årsrapport. Vi får se om det blir någon diskussion om rapporten i år, men det är lite extra intressant eftersom det är första året som vi har tillämpat de nya finanspolitiska reglerna i stabilitets- och tillväxtpakten. Det handlar om de medelfristiga planerna och allt det vi har hållit på med det senaste året.

Som vanligt, skulle jag säga, har EFB gjort en väldigt bra granskning. Det betyder att det finns mycket som vi håller med om. Vi landar ofta ganska nära EFB, till exempel när det gäller hur kommissionen har tänkt runt öppnande av underskottsförfaranden. Där har vi periodvis varit lite kritiska till hur EU-kommissionen har resonerat på mer teknisk nivå.

Och håll i hatten – medlemsstaterna behöver få ned sina underskott, säger EFB! Det håller vi med om.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

EU-nämndens ledamöter sitter fast i sina stolar. Ingen blev förvånad och trillade av. Det var skönt att höra.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 11, Slutsatser om EU-statistik.

Anf. 42 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! Ståndpunkten är nästan lika kärnfull som rubriken. Här ska vi, precis som varje år, ställa oss bakom slutsatser runt EU-statistik. Det gör vi för att följa upp utvecklingen av statistiken under året men också för att peka ut prioriterade områden framöver, som också inkluderar förenkling av den typ av saker som vi har diskuterat tidigare. Det finns inga konstigheter i slutsatserna, enligt vår bedömning, och vi kan ställa oss bakom dem.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 12, Uppföljning av G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer den 15–16 oktober 2025 och av IMF:s årsmöten.

Anf. 44 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! På den här punkten kommer kommissionen och ordförandeskapet att berätta om vad som händer på G20-mötet och IMF-mötet i Washington. Sverige deltog ju, precis som många andra länder. Men vi välkomnar naturligtvis informationen.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning.

Det finns inga övriga frågor, så då laddar vi om lite grann inför nästa punkt, Ekofin budget.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Vi har nu fått upp en powerpointpresentation och ska samla oss. Det är samma statssekreterare men med ett nytt garnityr.

Vi tar oss in på rådsdagordningen för Ekofin – budget. Vi har ingen återrappport, utan vi går in på dagordningspunkt 2, EU:s budget för 2026: förberedelser inför förlikningskommitténs möte med Europaparlamentet.

Anf. 47 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Herr ordförande! En del av er har hört det här redan på finansutskottets möte i går, så jag ber om ursäkt för att jag kommer att upprepa mig. Men repetition är ju kunskapens moder, så det kanske kan vara bra.

I dag ska vi alltså samråda om EU:s årsbudget för 2026. Som tur är för oss alla är det ungefär som förra året: Det är samma process, det är ungefär samma siffror och innehåll, så ni kommer att känna igen er.

Ni har fått en promemoria där vi beskriver processen. Nu befinner vi oss i läget att vi i dag samråder inför budget-Ekofin, som sker nästa fredag, det vill säga efter det Ekofin som vi alldeles nyss har samrått om. Det följs sedan direkt av ett förlikningsmöte mellan rådet och Europaparlamentet.

Det var vad jag tänkte säga om processen.

Så har vi den underbara tabellen, som naturligtvis finns i en ännu mer komplicerad version som får tryckas ut på A3 för att man ska kunna se någonting, med en massa olika färger. Det jag egentligen vill prata om när det gäller den här tabellen är marginalerna, för det är marginalerna vi fokuserar på när vi tittar på årsbudgeterna och hur centrala de är.

Då tittar vi alltid på åtaganden och inte på betalningar, för åtaganden är det som sedan leder till betalningar. Det är alltså viktigast att titta på åtaganden: Man ingår någon form av åtagande att betala någonting.

Om vi tittar på siffrorna på rad 2 där det står marginal [bild] ser ni att för kommissionen, inklusive ändringsskrivelsen som kommer som vanligt, är marginalen -4,3 miljarder euro, det vill säga en negativ marginal. Om vi går längst ut, till Europaparlamentet, ser ni att det är -5,3 miljarder euro, det vill säga mycket mer än kommissionen. För rådet, i mitten, är det -3,4 miljarder euro. I tabellen är det alltid miljoner euro, men jag tycker att det är lite lättare att jobba med miljarder, för det blir så många nollor och siffror.

Så här brukar det se ut, det vill säga parlamentet är mest expansivt och rådet är mest snålt, återhållsamt eller hur man nu vill uttrycka det.

Betalningarna är, precis som förra året, lite lägre än de har varit tidigare, och det har att göra med att sammanhållningspolitiken inte har haft så högt genomförande. Vi ser fram emot att det kommer att öka nu mot slutet av perioden.

Varför har vi då negativa marginaler? Det förklaras egentligen av två saker. Det ena är att vi har högre räntor – vilket jag tror att vi alla märker; det gör i alla fall jag på mina bolån. Det andra är en eftersläpningseffekt av de höga inflationssiffror som vi har haft.

Högre räntor, om vi börjar med det, leder naturligtvis till högre upplåningskostnader för EU. Det här var en otroligt viktig fråga under halvtidsöversynen, den midterm review som vi höll på med för ett par år sedan, där vi kom överens om kaskadmekanismen, alltså hur man i olika steg skulle klara av de ökade räntekostnaderna. Då sa vi att det skulle vara en 50–50-fördelning mellan existerande medel och specialinstrument och det här nya instrumentet, EURI-instrumentet, alltså det som slår så att det blir en ökad avgift för oss.

Att denna 50–50-fördelning slogs fast skulle jag ändå säga var en viktig seger som vi uppnådde förra året, och den kommer att gälla även framåt. Sedan var det inte perfekt ur vår synpunkt när det gäller vilka omprioriteringar man gjorde, men det hade faktiskt kunnat bli mycket värre än vad det blev. Ibland måste man komma ihåg det när man förhandlar i Bryssel.

Vad gäller de eftersläpande inflationseffekterna kommer de helt enkelt att leda till högre administrativa kostnader; nu pratar vi om rubrik 7 här [bild]. Det kommer att gå över taken, vilket har att göra med högre energipriser och högre löner. Den automatiska uppräkningsgraden på EU-löner är 4,6 procent. Det handlar även om högre pensioner. Det här kan vi inte påverka i årsbudgeten, för det hänger ihop med tjänsteförordningen. Vi har ingått avtal om den automatiska uppräkningsgraden. Den kan vi tycka vad vi vill om, men det är så det ser ut, och därför får vi negativa marginaler.

Nu kommer vi till ståndpunkterna. Ni bör känna igen dem, för vi har inte ändrat ett kommatecken eller en bokstav. Det är precis samma som förra året. Jag tänkte inte gå igenom dem, för de är ganska självförklarande. Jag konstaterar att nu handlar det om hur vi agerar på mötet, så jag vill säga några ord om det.

De negativa marginalerna var vad som gjorde att vi röstade nej både förra och förrförra året. Hur mycket vi än jobbar ser jag framför mig att vi med största sannolikhet kommer att stå i ett läge nästa fredag där marginalerna fortsatt kommer att vara negativa, och detta talar de facto för en nej-röst även i år. Vi kommer naturligtvis att ägna all tid fram till nästa fredag åt att jobba som illrar för att få till så mycket omprioriteringar som möjligt. Vi har ju konstant dialog med likasinnade i lite olika format.

Jag tror att Europaparlamentet går in i det här och vill bevaka en del nivåer på en del program som de har värnat. Det handlar om Erasmus plus, EU4Health, Horisont och en del andra program. Det är detta som pushar deras förslag till så pass negativa marginaler att vi går över taken, helt enkelt.

Jag tänker så här: Om det mot förmodan skulle uppstå en situation där Sverige vill göra något annat än att rösta nej nästa fredag, då föreslår jag att vi tar kontakt med nämnden. Är det de här nivåerna på negativa marginaler, då kommer vi att rösta nej. Men jag lovar att vi återkommer om vi tänker göra någonting annat.

Vårt huvudmål i det här arbetet är naturligtvis att hålla nere den svenska avgiften i år men också framöver.

Jag tar det igen: Min absoluta bedömning är att vi kommer att stå med negativa marginaler nästa fredag, även efter förlikningsmötet. Då är vår position att vi avser att rösta nej, precis som vi har gjort både förra och förrförra året. Är vi i en situation där det skulle vara någon annan typ av röst som är aktuell, alltså antingen att vi lägger ned rösten eller att vi röstar

ja – det känns nästan utopiskt att den möjligheten skulle uppstå – då återkommer vi till nämnden. Det är det jag försöker föreslå.

2025/26:12
7 november

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Då är vi med på noterna. Oavsett hur marginalerna ser ut är mandatet en nej-röst, annars återkommer ni till nämnden.

Det är viktigt att det inte finns något utrymme för tolkning.

Anf. 49 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Ordförande! Jag står helt och fullt bakom den svenska positionen här. Mer generellt vill jag säga att vi diskuterar så mycket marginaler och budget att vi missar detaljerna i vad det är man vill dra upp och vad man vill dra ned. Vi pratar väldigt lite om detta här i nämnden, och vi vet väldigt lite om vilka diskussioner ni för när ni diskuterar detaljerna. Detta saknar jag.

Ett medskick inför de framtida MFF-diskussionerna och förhandlingarna är alltså att vi kommer att få lite mer information om siffrorna bakom och inte bara på övergripande nivå, antingen direkt i nämnden eller i beredningsgruppen som vi har.

Anf. 50 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Tack till ledamoten Szatmári Waldau – vi kan ge er nästan hur mycket information som helst!

Jag ska säga så här: Inom årsbudgeten är det inte så mycket man kan göra. Vi kan inte flytta mellan rubriker, för det är ju fastslaget av MFF:en.

Nu håller vi parallellt på med nästa MFF-förhandling, och det märks också att där ligger väldigt mycket fokus. Det som är kommissionens förslag till nästa MFF är ju att det ska finnas färre pelare. I stället för dagens sju pelare går vi ned till tre – fyra med EU-administrationen – och att det ska finnas mer flexibilitet. Det innebär att efter 2028 kommer årsbudgetförhandlingarna att bli lite mer omfattande gällande hur man kan omprioritera. Det kommer nog att bli förändringar. I dag är ju årsbudgetförhandlingarna inte så dramatiska, för vi kan inte göra så mycket med det vi har.

Det är väldigt tydligt vad regeringen prioriterar: Det är konkurrenskraft, krig och klimat. Det är där vi är, och det är det vi vill se i nästa långtidsbudget. Men det vi har på bordet nu är årsbudgeten, inom den innevarande MFF-budgeten, och då kan vi inte göra så mycket.

Jag återkommer gärna med hur mycket siffror som helst! Jag kan välja ut lite begåvat också.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle vilja säga att vi ser fram emot det. Siffror är spännande – till en gräns!

Anf. 52 REBECKA LE MOINE (MP):

Ordförande! Jag tackar statssekreteraren för dragningen.

Jag uppskattar hur man även delar med sig av sin strategi. Med det sagt kanske jag kan gå in på mina frågor, och precis som det Ilona förde fram gäller de innehållet.

Jag har försökt syna siffrorna utifrån ett miljöperspektiv, och jag uppfattar det som att man på miljöområdet ändå har en finansiering som är lik den tidigare – om inte högre. Däremot har hela upplägget och strukturen gjorts om en del, till exempel gällande satsningar på biologisk mångfald och annat. Finns det något ni kan säga om det, det vill säga hur man har försökt jobba med miljö- och klimatfrågor och vad det kanske kan få för effekt?

En annan sak jag brukar påminna om är en av de första åtgärder som regeringen vidtog under den här mandatperioden, nämligen att delta i arbetet med Kunming–Montreal-avtalet och skriva under det. I mål 18 i det ramverket ingår att identifiera miljöskadliga subventioner till 2025 – det är alltså nu – och fasa ut dem till 2030. På dessa möten talar och förhandlar ju EU med en röst, och för mig verkar det därför rimligt att man tar med sig detta till MFF-processen.

Jag tror mig veta svaret, men jag tänker ändå ställa frågan: Har det gjorts något arbete för att försöka identifiera EU:s ansvar och vad det finns för miljöskadliga subventioner i den här budgeten? Har det gjorts något arbete för att få koll på det? Det här är nämligen något som vi har åtagit oss att genomföra.

Det finns olika rapporter, och vill man vara budgetrestriktiv verkar det finnas väldigt mycket pengar att helt enkelt styra om och sluta använda för subventioner. Ur ett svenskt perspektiv, när det gäller konkurrenskraftsargument och liknande, tror jag också att vi för Sveriges del – för Sveriges producenter – skulle ha allt att vinna på det arbetet.

Anf. 53 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Jag tackar för frågan! Det är dock så att de frågor som Rebecka Le Moine nämner ligger inom miljöpolitiken och ansvaras för inom miljöpolitiken. Det är inget vi förhandlar om i årsbudgeten, och MFF:en ser ju ut som den gör nu. Frågan om skadliga subventioner ligger alltså inte inom årsbudgetförhandlingarna, utan den ligger inom ramen för miljöpolitiken. Miljöpolitiken hanterar så att säga sin del av budgeten, medan vi förhandlar övergripande.

Om vi ska nå bättre marginaler handlar det generellt om att bygga allianser för att hitta vad vi ska nedprioritera, men det går inte heller att flytta pengar mellan rubriker nu. Jag skulle snarare säga att det här är en fråga som vi får återkomma till när det gäller MFF-förhandlingarna från 2028 och framåt. Där kan vi titta på sådana saker, men inte i årsbudgetförhandlingarna, som är det som är uppe nu.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Då förstår vi!

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Några övriga frågor finns det inte på rådsdagordningen, och därmed finns det inte så mycket mer att avhandla. Vi tackar statssekreteraren med medarbetare så mycket för medverkan vid dagens sammanträde!

Innehållsförteckning

2025/26:12
7 november

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 MATHIAS TEGNÉR (S).....	2
Anf. 7 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	3
Anf. 8 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	3
Anf. 9 MATHIAS TEGNÉR (S).....	5
Anf. 10 ANNA LASSES (C).....	5
Anf. 11 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	6
Anf. 12 REBECKA LE MOINE (MP).....	6
Anf. 13 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	7
Anf. 14 Kanslirådet ULF OLOFSSON.....	7
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 16 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	7
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 18 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	8
Anf. 19 MATHIAS TEGNÉR (S).....	8
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 21 REBECKA LE MOINE (MP).....	8
Anf. 22 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	9
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 24 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	9
Anf. 25 GUNILLA CARLSSON (S).....	9
Anf. 26 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	10
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 28 Statssekreterare JOSEFIN LYBECK LILJA.....	10
Anf. 29 MATILDA ERNKRANS (S).....	11
Anf. 30 ANNA LASSES (C).....	12
Anf. 31 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	12
Anf. 32 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	12
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 34 MATILDA ERNKRANS (S).....	13
Anf. 35 FREDRIK MALM (L).....	14
Anf. 36 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	14
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 38 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	15
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 40 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	15
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 42 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	16
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 44 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	16
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	16
§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor – budget.....	17
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 47 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA.....	17

2025/26:12
7 november

Anf. 48	ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 49	ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	19
Anf. 50	Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	19
Anf. 51	ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 52	REBECKA LE MOINE (MP).....	19
Anf. 53	Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	20
Anf. 54	ORDFÖRANDEN.....	20